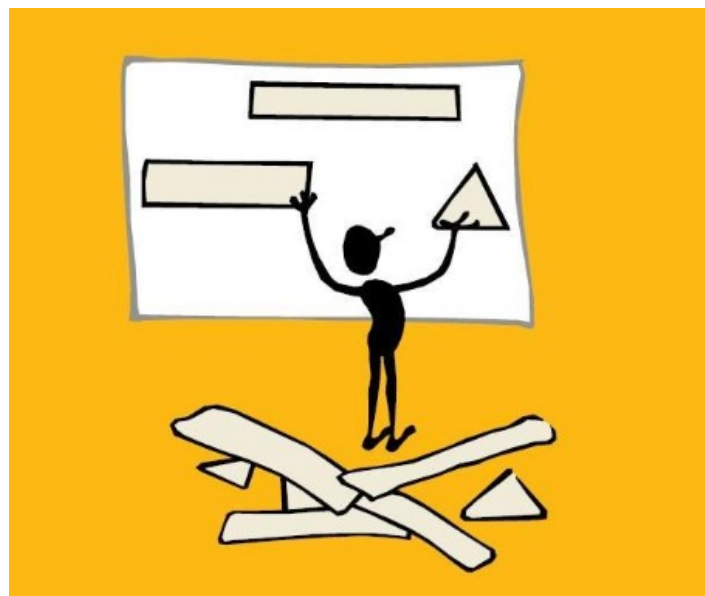

Evaluering av Lebesby kommunes planstrategi 2016-2019

Orientering til sittende kommunestyre - med anbefalinger til
kommende kommunestyre

Innledning

Dette er en orientering til sittende kommunestyre om oppfølgingen av kommunal planstrategi 2016-2019. Det anbefales at sittende kommunestyre evaluerer gjeldende planstrategi, og at denne evalueringen presenteres for nytt kommunestyre til høsten. Det nye kommunestyret har ansvar for å utarbeide og vedta ny planstrategi for kommende kommunestyreperiode.

Hva er en kommunal planstrategi

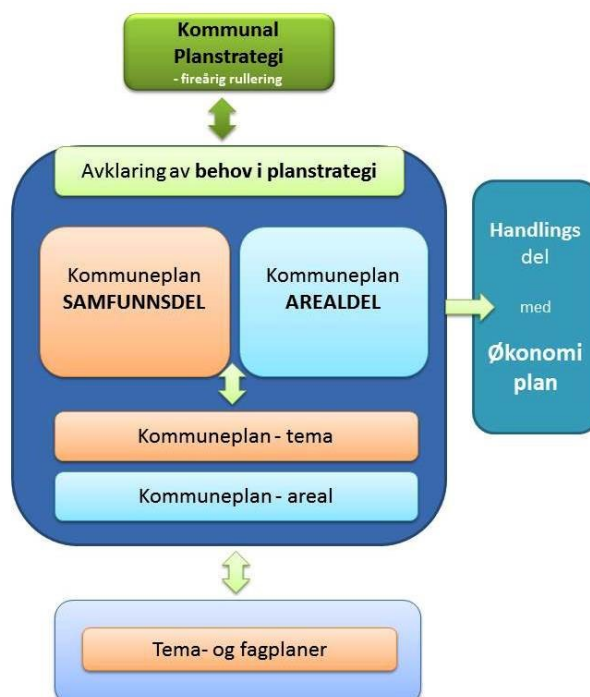
Kravene til kommunal planstrategi reguleres gjennom plan- og bygningslovens § 10-1 (se Vedlegg I). Ifølge loven skal kommunestyret minst én gang hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

En kommunal planstrategi er ikke en plan i seg selv, men et dokument som skal beskrive hvilke planer kommunen skal utarbeide i løpet av en kommunestyreperiode. Planbehovet vil være avhengig av lovpålagte krav, alder på eksisterende planer, trekk i samfunnsutviklingen, samt utfordringer og muligheter en kommune står overfor.

En planstrategi er ment å være et verktøy for bedre kommunal planlegging. Blant annet er formålet å tilpasse planambisjoner med tilgjengelige administrative ressurser. En planstrategi bidrar dermed til å fokusere kommende planarbeid, til de planoppgaver man anser som viktigst.

Et viktig moment i en planstrategi er at det nye kommunestyret skal vurdere gjeldende kommuneplan og ta stilling til om den skal videreføres uten endringer, eller om hele eller deler bør revideres.

Sammenhengen mellom planstrategi og øvrig kommunalt planverk

Status for oppfølging av Lebesby kommunes planstrategi 2016-2019

Tabellen viser Lebesby kommunes planstrategi for 2016 til 2019. Det har vært satset stort på få på plass oppdatert planverk i perioden, både gjennom kommuneplanarbeidet og i sektorene. En stor del av planene er ferdigstilt eller i arbeid, men det gjenstår også noe.

	Skal revideres/utarbeides	Bør revideres/utarbeides	Avvente ny samfunnsdel	Tidsplan	Status mai 2019
Overordnede planer					
Kommuneplan (KP)					
Samfunnsdel: Nærings- og samfunnsplan 2007-2012	X			Oppstart høst 2016. Egengodkjenning desember 2017	Ny samfunnsdel vedtatt oktober 2019.
Areal: Areal- og kystsonesplan 1999-2011 / 2008	X			Oppstart høst 2016. Mål om egengodkjenning desember 2018	Planforslag til ny areal- og kystsonedel er ute på høring til juni 2019.
Økonomiplan 2016-2019	X			Årlig revisjon ihht lovkrav	Revideres årlig
Organisasjonsplan, gjennomgang	X			Løpende tilpasninger	Arbeid pågår
Handlingsplan for folkehelse			X	Vurdere behov når ny KP foreligger	Folkehelseoversikt <i>Lev vel</i> vedtatt desember 2018. Handlingsprogram folkehelse og budsjett- og tiltaksplan vedtatt av FS mars 2019
Beredskapsplaner	X			Gjennomgås ihht lovkrav. Revisjon av Helhetlig ROS 2018/19	Helhetlig ROS 2019-2022 vedtatt april 2019
Boligsosial handlingsplan 2009-2012		(X)	(X)	Vurdere behov for egen plan vs. ta inn i KP	Ikke medtatt i KP samfunnsdel. Ikke igangsatt egen planprosess.
Helse og omsorg					
Pleie- og omsorgsplan	X			Behandles i KS juni 2016	Pleie- og omsorgsplan 2017-2021 vedtatt desember 2016
Rus- og psykiatriplan	X			Behandles i KS juni 2016	Rus- og psykiatriplan 2017-2021 vedtatt desember 2016
Smittevernplan 2007-2011	X			Oppstart av rullering høst 2016	Smittevernplan 2017-2021 vedtatt juni 2017
Plan mot vold i nære relasjoner 2014-2018		X		Rullering 2018	Plan mot vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep 2019-2023 ble behandlet i FS i mars 2019, skal opp i KS i juni
Kontinuitetsplan for pandemisk influensa 2009				Vurderes i sammenheng med rullering av smittevernplan	Plan for pandemisk influensa inngår i Smittevernplan 2017-2021
Plan for demensarbeid				Oppstart 2016	Ikke igangsatt
Opplæring					
Temaplan (kommunedelplan) for oppvekst, kultur og utdanning			X	Utformes med utgangspunkt i ny samfunnsdel når den foreligger	Arbeid med temaplan starter opp høsten 2019 (planprogram), videre prosess i 2020
Temaplan for bosetting og kvalifisering av flyktninger	X			Oppstart 2016	Kommunal plan med retningslinjer for bosetting og kvalifisering av mennesker med flyktningebakgrunn 2017 – 2019 utarbeidet
Handlingsplan for	X			2017	Ikke igangsatt. Det må vurderes

samordning av arbeid med barn og unge					om arbeidet skal følges opp gjennom andre planer (eks gjennom folkehelseprosjektet).
Handlingsplan for gjennomføring av ROS-analyse ved skoler og barnehage				2016	Handlingsplan for gjennomføring av ROS - analyse ved skoler og barnehage ikke ferdigstilt
Teknisk					
Hovedplan for vann og avløp	X			2018	Ikke igangsatt
Trafikksikkerhetsplan 2010-2013		X		Ny, revidert plan innen juni 2017	Trafikksikkerhetsplan 2019-2029 vedtatt desember 2018
Reguleringsplaner generelt		X		Revideres ved behov	Ingen eldre reguleringsplaner revidert i perioden. To reguleringsplaner foreslås opphevet ifm ny areal- og kystsonedel.
Miljøplan 2007-2010		X	X	Vurderes i sammenheng med KP	KP samfunnsdel inneholder overordnede føringer for miljø, men ikke konkrete mål og tiltak.
Havneplan 2002-2006	X			Strategiplan for utvikling av fiskerihavner under utarbeidelse i regi av Nordkappregionen havn IKS.	Strategiutvikling fiskerihavner ferdigstilt i 2016
Plan for brannberedskap (brannordning) 1998	X			2017	Under utarbeidelse. Planlagt ferdigstilt 2019.
Kultur					
Idretts- og anleggsplan	X			Under utarbeidelse. Ferdigstilling juni 2017	Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2018-2022 vedtatt desember 2017
Kommunedelplan for kultur og kulturell aktivitet		X	X	Samkjøres med KP og kdp for oppvekst, kultur og utdanning, samt plan for folkehelse	Arbeid igangsatt, fortsetter når kultursjef er tilbake fra permisjon vinteren 2019/20.
Sentraladministrasjon					
Arkivplan		X		Gjennomgås 2017	Ikke igangsatt

Høsten 2018 evaluerte KomRev Nord administrativ oppfølging av vedtak i et utvalg saker, deriblant kommunal planstrategi. Her heter det blant annet:

Når det gjelder planstrategien 2016 - 2019, har revisor undersøkt hvorvidt kommunen har revidert og/eller utarbeidet planer listet opp i denne. Av totalt 18 planer som skal revideres og/eller utarbeides i perioden, foreligger flertallet av dem. Noen av kommunens planer har imidlertid ikke blitt utarbeidet innenfor den fastsatt fristen. Av planer som er nevnt i planstrategien, men som ikke foreligger, er plan for demensarbeid, handlingsplan for samordning av arbeid med barn og unge, handlingsplan for gjennomføring av ROS - analyse ved skoler og barnehage og hovedplan for vann og avløp. Kommunen har ikke i tråd med planstrategien rullert kommunens trafikksikkerhetsplan og plan for brannberedskap eller revidert kommunens miljøplan.

Kommunens trafikksikkerhetsplan ble vedtatt av kommunestyret i desember 2018.

Evaluering av kommuneplan: Lebesby mot 2035

Lebesby kommune har siden 2016 arbeidet med ny kommuneplan. Ny samfunnsdel ble vedtatt i oktober 2018. Ny areal- og kystsonedel er ute på høring våren 2019. Endelig dato for ferdigstilling er foreløpig uklar, og avhenger av mengde merknader og eventuelle innsigelser som kommer inn i høringsperioden. Dersom høringssvar tilsier at det blir nødvendig med en ny høringsrunde, vil areal- og kystsonedelen neppe kunne vedtas av sittende kommunestyre.

Administrasjonen mener at det ikke er behov for en omfattende revisjon av kommuneplanen de neste fire årene. Det er nå viktig å fokusere på å implementere den ferske samfunnsdelen i øvrig planverk og politisk og administrativt arbeid.

Det vil også være uheldig dersom arbeidet med areal- og kystsonedelen skulle stoppe opp eller reverseres. Planforslaget som nå er ute til høring er grundig gjennomarbeidet over flere år, med bred medvirkning fra innbyggere, næringsinteresser og politiske partier. Fokus bør nå være på å ferdigstille areal- og kystsonedelen, slik at kommunen får en oppdatert plan i samsvar med gjeldende plan- og bygningslov. Nåværende areal- og kystsonedel er basert på forrige plan- og bygningslov og har dermed store mangler som kompliserer saksbehandling i arealsaker.

Planbehov/-ønsker i inneværende kommunestyreperiode

Helt Elektrisk

I 2018 vedtok kommunestyret følgende (deler av vedtaket gjengitt under):

Kommunestyret vedtar at Lebesby kommune skal være «Helt Elektrisk». Kommunestyret vedtar å utarbeide en plan for hvordan Lebesby kommune kan bli landets fremste fornybarkommune. Planene legges frem på første kommunestyremøte i 2019.

Rådmann redegjorde i kommunestyremøte i april 2019 for status for dette arbeidet:

Det har pågått og pågår et omfattende planarbeid i kommunen. Slik vedtaket er utformet krever dette en stor prosess med involvering av innbyggere, næringsliv og eksterne miljøer. Dette bør da i så fall omsettes i en kommunal energi- og klimaplan. Planlegging krever ressurser og en slik plan er ikke tatt med i kommunens planstrategi for inneværende periode. En plan som har tiltak for kommunens egen drift er enklere å lage, men fyller ikke intensjonen i vedtaket. På kort sikt vil vi lage en plan for egen virksomhet. For det øvrige anbefaler rådmannen å avvete neste planstrategi.

Miljøplan

Økt politisk miljøengasjement i kommunestyret i inneværende periode har bidratt til økt fokus på miljøspørsmål. Arbeidet med kommuneplanen har tydeliggjort behovet for å oppdatere kommunens miljøplan. Kommuneplanens samfunnsdel drøfter flere miljøtema, deriblant

- Attraktive lokalsamfunn
- Tiltak mot forsøpling og forurensning for en ryddigere kommune
- Fornybare løsninger i kommunal virksomhet, næringsliv og samfunnet for øvrig (jf forrige avsnitt)
- Fokus i næringslivet på aktørens miljøavtrykk

- Kapittel 4.6 i samfunnsdelens bakgrunnsdokument omhandler miljø- og klimautfordringer i dag og i fremtiden, deriblant forsøpling av havet og strandsona.

Kommuneplanen inneholder ikke konkrete tiltak, men angir overordnede strategier. En revidering av kommunens miljøplan bør ta utgangspunkt i strategier definert i samfunnsdelen. Videre form og innhold på planen bør diskuteres – for eksempel hvorvidt en slik plan skal holdes på et operativt nivå med konkrete tiltak, eller om det bør lages en større plan som også innlemmer klima og energi, jf kommunestyrevedtaket fra 2018 om Lebesby som fornybarkommune.

Anbefalinger for neste planstrategi

Evalueringen av gjeldende planstrategi viser at en stor del av planene er gjennomført, eller under arbeid. I mange tilfeller er imidlertid ikke tidsrammen som ble oppgitt i planstrategien overholdt. Dette påpekes også av forvaltningsrevisorene.

Når ny planstrategi skal utarbeides i neste kommunestyreperiode, er det viktig å tilpasse ambisjonsnivå på plansiden med tilgjengelige ressurser. Dette ansvaret ligger både hos administrasjon og politikere. I tillegg må det tas hensyn til at planprosesser er tidkrevende og ofte tar lenger tid enn planlagt.

Basert på erfaringene med planstrategi 2016-2019, gis følgende anbefalinger for arbeidet med kommende planstrategi:

- Planstrategien bør legge opp til et realistisk ambisjonsnivå, inkludert tidsrammer
- Planstrategien må påse at lovpålagte planer prioriteres først
- Utover lovpålagte planer må både sektorene og politikere vurdere hvilke planer som er viktigst å få på plass. For eksempel kreves det i noen tilfeller planer for å kunne søke tilskuddsmidler.
- Kommuneplanens samfunnsdel beskriver samfunnsutviklingen og kan danne bakteppe for prioriteringer i planarbeid
- Det bør vurderes om kommunen skal igangsette arbeid med en klima-, energi- og miljøplan og hva denne skal inneholde
- Planstrategien bør ha fokus på planer som skal utarbeides i henhold til plan- og bygningsloven, samt temaplaner. Sektorinterne planer som gjelder drift anbefales holdt utenom.

Vedlegg I

Plan og bygningsloven

§ 10-1. Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.